

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SPORTO ĮSTATYMO NR. I-1151 2, 5, 7, 10, 16,
17, 18, 19, 20, 21, 24 IR 25 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (toliau –
Projektas) IR LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO ĮSTATYMO NR. I-1489 71
STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ**
(toliau kartu – Projektai)
(TAP-21-418 ; TAIS NR.: 21-21490(2))

2021-04-29 Nr.NV-870

Vilnius

Įvertinę Projektų atitiktį įstatymams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus.

1. Sporto įstatymo (toliau – Įstatymas) 2 straipsnio 1 dalyje yra įvestas trumpinys „Tarptautinė konvencija prieš dopingo vartojimą sporte“. Šis trumpinys turėtų būti nuosekliai vartojamas 2 straipsnio 2 ir 17 dalyse.

2. Keičiamo Įstatymo 2 straipsnio 13 dalyje siūloma nustatyti, kad „Fizinio aktyvumo projektas – dokumentas, kuriame aprašoma laikina *juridinio asmens* veikla, siekiant unikalių ir konkrečių, su fiziniu aktyvumu susijusių kiekybinių ir (ar) kokybinių rezultatų <...>“. Prašytume pagrįsti kodėl valstybės biudžeto finansavimo fizinio aktyvumo projekto vykdymui neturi teisės gauti fizinis asmuo (fizinio aktyvumo specialistas, vedantis fizinio aktyvumo pratybas ir vykdomas veiklą pagal individualios veiklos pažymą).

3. Projekto 8 straipsnio 2 dalyje siūloma keisti Įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 10 punkto nuostatas ir nustatyti, kad sporto šakos federacija, siekianti gauti valstybės biudžeto lėšų šio įstatymo 18 straipsnio 3 dalyje nurodytai aukšto meistriškumo sporto programai įgyvendinti, turi atitikti šį reikalavimą – „sporto šakos federacijos steigimo dokumente yra įtvirtinta sporto šakos federacijos valdymo organų narių rotacija, numatant 4 kadencijas po 2 metus arba 2 kadencijas po 4 metus tam pačiam asmeniui ir 4 metų pertrauka šioms kadencijoms pasibaigus“ (šiuo metu galioja toks reikalavimas – „sporto šakos federacijos steigimo ar kituose dokumentuose yra įtvirtinta sporto šakos federacijos valdymo organų narių rotacija, numatant maksimalų galimą iš eilės einančių kadencijų skaičių tam pačiam asmeniui“).

Atkreipiame dėmesį, kad pagal Konstituciją negalima nustatyti tokio teisinio reguliavimo, kuriuo būtų dirbtinai arba nepagrįstai suvaržytos susivienijimų steigimo laisvė ir veikla, nes taip būtų pažeista konstitucinė vertybė – teisė į susivienijimus (asociacijų laisvė) (Konstitucinio Teismo 2004 m. liepos 1 d. nutarimas). Siūlytume įvertinti siūlomus pakeitimus atsižvelgiant į šį Konstitucinio Teismo išaiškinimą, t.y. įvertinti ar šie pakeitimai nepažeis minėtos konstitucinės vertybės bei papildomai pagrįsti būtinybę keisti šiuo metu galiojantį reguliavimą (sustiprinti argumentus).

4. Vadovaujantis Viešojo administravimo įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 2 punkto nuostatomis, kai viešojo administravimo įgaliojimai suteikiami įstatymų nustatytą specialų statusą turintiems fiziniams asmenims, asociacijoms, viešosioms įstaigoms, kurių savininkė ar dalininkė yra valstybė ar savivaldybė, valstybės ar savivaldybės įmonėms, įstatyme, kuriuo suteikiami viešojo administravimo įgaliojimai, be kita ko, turi būti nurodyta viešojo administravimo subjekto teisinė forma. Atsižvelgiant į tai, siūlytina patikslinti Įstatymo nuostatas, kuriose nurodytas Švietimo mainų paramos fondas (Švietimo ir sporto projektų

agentūra „Motum“) ir nurodyti, kad tai yra viešojo įstaiga.

5. Projekto 6 straipsniu keičiamo 17 straipsnio 2 dalyje siūloma nustatyti, kad Švietimo, mokslo ir sporto ministras nustato fizinio aktyvumo projektų ir sporto bazių pagerinimo projektų finansavimo valstybės biudžeto lėšomis prioritetus, tvirtina fizinio aktyvumo projektų ir sporto bazių pagerinimo projektų finansavimo valstybės biudžeto lėšomis vertinimo kriterijus. Valstybės biudžeto lėšomis finansuojamiems fizinio aktyvumo projektams ir sporto bazių pagerinimo projektams švietimo, mokslo ir sporto ministras gali nustatyti bendrojo finansavimo dydį (nuo skirtų valstybės biudžeto lėšų sumos) iš projekto vykdytojo nuosavų ar kitų šaltinių.

Manytume, kad fizinio aktyvumo projektų ir sporto bazių pagerinimo projektų finansavimo valstybės biudžeto lėšomis svarbiausi elementai, t.y. kriterijai, kuriais vadovaujantis priimamas sprendimas skirti ar neskirti valstybės biudžeto lėšų projektų vykdymui, turėtų būti nustatyti Įstatyme. Taip pat siūlytume įvertinti, ar neturėtų būti įstatyme nustatytas bendrojo finansavimo dydis (nuo skirtų valstybės biudžeto lėšų sumos) iš projekto vykdytojo nuosavų ar kitų šaltinių, kadangi šis dydis, mūsų nuomone, yra viena iš esminių finansavimo sąlygų. Pažymėtina, kad kaip ne kartą yra konstatavęs Konstitucinis Teismas, iš Konstitucijos, inter alia jos 128 straipsnio 2 dalies, kyla reikalavimas tausoti valstybės turtą, jo nešvaistyti ir jį racionaliai tvarkyti (inter alia 2003 m. rugsėjo 30 d., 2007 m. liepos 5 d. nutarimai, 2016 m. spalio 5 d. nutarimas Nr. KT26-N13/2016); visos valstybės institucijos, turinčios įgaliojimus priimti sprendimus dėl valstybei nuosavybės teise priklausančio turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo, privalo laikytis Konstitucijos normų ir principų (2003 m. rugsėjo 30 d., 2008 m. spalio 30 d. nutarimai, 2016 m. spalio 5 d. nutarimas Nr. KT26-N13/2016); iš Konstitucijos 128 straipsnio 2 dalies nuostatos „valstybinio turto valdymo, naudojimo ir disponavimo tvarką nustato įstatymas“ įstatymų leidėjui kyla pareiga visus svarbiausius valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo santykių elementus nustatyti įstatymu (2005 m. rugpjūčio 23 d., 2015 m. vasario 24 d. nutarimai).

Šios pastabos kontekste taip pat turėtų būti įvertintos 18 straipsnio 6 dalies nuostatos „Švietimo, mokslo ir sporto ministras tvirtina tarptautinių sporto varžybų projektų finansavimo valstybės biudžeto lėšomis vertinimo kriterijus. Valstybės biudžeto lėšomis finansuojamiems tarptautinių sporto varžybų projektams švietimo, mokslo ir sporto ministras gali nustatyti bendrojo finansavimo dydį (nuo skirtų valstybės biudžeto lėšų sumos) iš projekto vykdytojo nuosavų ar kitų šaltinių.“.

6. Neaišku ar tikslingai ar dėl neatidumo Įstatymo 10 straipsnyje atsisakoma nuostatos, kad sportininkui, treneriui ar teisėjui atlygis už jų vykdomą veiklą gali būti mokamas pagal darbo sutartį (nurodoma tik sporto veiklos sutartis), tačiau siūlomi pakeitimai neaprašyti ir nepagrįsti aiškinamajame rašte, be to lyginamajame variante siūlomi pakeitimai nėra aiškiai atspindėti (žodžiai, kurių atsisakoma neperbraukti

7. Atsižvelgiant į Įstatymo 2 straipsnio 17 dalyje pateiktą Nacionalinės antidopingo organizacijos apibrėžimą (nacionalinės antidopingo organizacijos statusą, kaip jis yra suprantamas Pasauliniame antidopingo kodekse, kuris <...> , Lietuvoje atitinkanti įstaiga, atliekanti nacionalinės antidopingo organizacijos funkcijas bei įgyvendinanti Pasaulinį antidopingo kodeksą), 19 straipsnio 3 dalies nuostata, kurioje nustatytas reikalavimas nacionalinės antidopingo organizacijai atitikti nacionalinės antidopingo organizacijos statusą, kaip jis suprantamas Pasauliniame antidopingo kodekse, laikytina pertekline.

8. Šiuo metu galiojančio Įstatymo 24 straipsnio 8 dalies 3 punkte aprašyta kaip nustatomas laikotarpis, kai antidopingo taisyklės pažeidusiam sportininkui nėra mokama valstybės stipendija, tuo atveju, kai atitinkamos nevyriausybinės organizacijos, veikiančios

aukšto meistriskumo sporto srityje sankcijos buvo taikytos kartu su baudžiamąja atsakomybe. Projekte siūloma Įstatymo 24 straipsnio 8 dalies 3 punkte išbraukti perteklinius žodžius „pažeidžia antidopingo taisykles“, atsižvelgiant į tai, kad antidopingo taisyklių pažeidimo atvejis yra aptariamas šio straipsnio 8 dalies 6 punkte. Tačiau atkreipiame dėmesį į tai, kad tokiu būdu bus nustatytas diferencijuotas reguliavimas – manipuliavimo sporto varžybomis atveju lieka galioti nuostata „Jeigu už pažeidimą sportininkui buvo pritaikyta tiek baudžiamoji atsakomybė, tiek ir atitinkamos nevyriausybinės organizacijos, veikiančios aukšto meistriskumo sporto srityje, sankcijos, valstybės stipendijos mokėjimas nutraukiamas atsižvelgiant į tai, kas įsiteisėjo anksčiau – teismo nuosprendis ar nevyriausybinės organizacijos, veikiančios aukšto meistriskumo sporto srityje, sankcijos, ir valstybės stipendija nemokama iki teistumo išnykimo ar panaikinimo arba atitinkamos nevyriausybinės organizacijos, veikiančios aukšto meistriskumo sporto srityje, sankcijų galiojimo termino pabaigos (atsižvelgiant į tai, kas iš jų baigia galioti vėliau)“, tuo tarpu antidopingo taisyklių pažeidimo atveju analogiškos nuostatos nebeliks, nors Baudžiamajame kodekse yra numatyta atsakomybė už atitinkamas veikas (žr. 276(1), 276(2), 276(3) str.), susijusias su Lietuvos Respublikos tam tikrų dopingo medžiagų kontrolės įstatyme nurodytomis medžiagomis - neteisėtas disponavimas turint tikslą platinti, platinimas nepilnamečiams, lenkimas vartoti.

9. Vertinant 20 straipsnio 1 dalies 7 punkto a papunkčio nuostatas, atkreiptinas dėmesys į tai, kad: 1) Baudžiamojo kodekso 182-1 straipsnis „Manipuliavimas sporto varžybomis“ patenka į Baudžiamojo kodekso skyrių „Nusikaltimai ir baudžiamieji nusižengimai nuosavybei, turtinėms teisėms ir turtiniams interesams“, todėl nėra tikslinga nurodyti (išskirti) tiek nusikaltimus ir baudžiamuosius nusižengimus nuosavybei turtinėms teisėms ir turtiniams interesams, tiek manipuliavimą sporto varžybomis; 2) nėra nurodytos Baudžiamojo kodekso 276(1), 276(2), 276(3) straipsniuose nurodytos nusikalstamos veikos.

10. Projekto 6 straipsniu keičiama Įstatymo 17 straipsnio 6 dalies nuostata, pagal kurią ministrui suteikiama teisė priimti sprendimą dėl projektų finansavimo valstybės biudžeto lėšomis neatitinka Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo 29 straipsnio 1 dalies, pagal kurią valstybės politikos įgyvendinimo funkcijos ministerijai gali būti pavestos tik įstatymų nustatytais atvejais ir nustatytam terminui. Be to, šis teisinis reguliavimas nedera ir su Viešojo sektoriaus įstaigų sistemos tobulinimo gairių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. gegužės 16 d. Nr. 495, 21 punktu.

11. Projekto 6 straipsniu keičiamo 17 straipsnio 5 dalyje vietoj žodžio „fondas“ įrašytinas žodis „fondui“.

12. Projekto 8 straipsniu keičiamo 19 straipsnio 1 dalies 6 punkte brauktinas perteklinis žodis „turi“ esantis prieš žodį „patvirtintą“.

13. Siūlytume Projekto 8 straipsnio 2 dalyje atsisakyti 19 straipsnio dėstymo nauja redakcija ir pakeisti tik šio straipsnio 1 dalies 10 punktą. Atsižvelgus į šią pastabą, Projekto 13 straipsnio 5 dalyje taip pat turėtų būti atsisakyta nuostatos, kad 8 straipsnio 1 dalis galioja iki 2022 m. gruodžio 31 d.

Teisės grupės patarėja

Jelena Kučeriavienė